

Hugo a Sally se baví o vyhodnocení nesprávnosti

1. Chyby ve vzorku

Ahoj Sally. Tak mám to testování hotové. Už jsem i vyhodnotil nesprávnosti.

Bezva. Tak povídej.

Tak první problém byly náklady. Na testovaném vzorku 34 položek byly tři špatně. Celková nesprávnost byla 450 tisíc.

Cože? Tři položky špatně skoro o půl milionu?

Ale ne. Ty tři položky ze vzorku byly špatně jen o 30 tisíc. Těch 450 tisíc je už extrapolovaná chyba na celkové náklady.

Tak to jo. Co na to finanční ředitel?

Byl překvapený. Prý dá hlavu za to, že to byla jen náhoda a že kromě těch tří položek mají vše správně. A těch třicet tisíc prý považuje za nevýznamnou částku, tak nic opravovat nechce. Tak jsem mu musel zopakovat, že to byl jen malý vzorek. Musíme předpokládat podobnou chybovost i na většině ostatních položek, co jsme netestovali. A že pro nás je odhadovaná chyba těch 450 tisíc. Naštěstí máme materialitu půl milionu, tak bychom s tím mohli být ještě v pohodě, ne?

Myslíš? Předpokládáš, že chybovost v ostatních netestovaných nákladech bude stejná jako na vzorku. Není ale možné, že může být i vyšší?

Hm, to asi jo. Dokonce když nad tím tak přemýšlím, je vlastně velmi nepravděpodobné, že by chybovost na zbylých nákladech byla přesně stejná jako na vzorku. Ona v reálu bude spíš jiná. Může být nižší, ale stejně tak může být i vyšší. To by asi byl problém, co?

Přesně tak. A jak hodně se bojíš, že by ve zbytku mohla být taková chyba, která by nás přehoupla přes materialitu?

No, popravdě se toho bojím dost. Jsme jen těsně pod materialitou. Kdyby chybovost na zbytku nákladů byla jen nepatrně vyšší, než byla chybovost na vzorku, tak máme materiální chybu. To by se klidně mohlo stát. Vzorek pokrýval míň než desetinu nákladů, na většinu nákladů jsme si nesáhli. Sakra, to asi nemůžeme jen tak nechat být, co?

To teda nemůžeme.

Co s tím? Mám finančnímu řediteli říct, aby to opravili?

Myslíš těch 30 tisíc? To moc nepomůže. Problém je v těch zbylých nákladech, kde můžou být další chyby, ale nikdo zatím neví, zda ano a kolik.

Chápu. Takže musíme rozšířit vzorek, abychom se ujistili, že ve zbytku další chyby nejsou?

A ty věříš finančnímu, že tam opravdu další chyby nejsou? Když pomalu každá desátá položka vzorku byla špatně? Já tedy ne. Musíme mu vysvětlit, že mnohem rozumnější bude, když si ty náklady nejdřív komplet překontrolují a opraví vše, co najdou. Až budou mít hotovo, uděláme ten test znovu. Víš co? Proberu to s ním raději sama. Vzhledem k tomu, že já podepisuji zprávu, tak mám větší šanci ho o tom přesvědčit.

Hugo a Sally se baví o vyhodnocení nesprávností

2. Kvalitativní aspekty

Ještě k těm chybám v nákladech. O co přesně šlo?

Dvě položky tam vůbec neměly být. Jedno byla investiční faktura, kterou měli aktivovat do dlouhodobého majetku. To druhé byla faktura za ostrahu, co ji dostali na začátku roku, ale byla za služby v posledním kvartále minulého roku. Ta třetí položka byla prostě blbě, účetní se nějak uklepla v částce, naštěstí to ještě nezaplatili.

Hm, takže to vypadá na nesouvisející a v zásadě náhodné chyby. Čili dává smysl je extrapolovat, jak jsme se bavili před chvilkou. Není to systematická chyba.

Systematická asi ne. Ale stejně bych se raději ještě zvlášť podíval na ty investiční faktury. Stavěli novou linku, vše to šlo od několika málo dodavatelů. To by mohlo jít docela dobře vyhledat napříč všemi nákladovými fakturami, zda tenhle druh chyby neudělali i u jiných faktur. Tam to riziko asi přeci jen bude větší než u běžných nákladů.

To dává smysl. Mne zas trochu znervózňuje ta ostraha. Chápu, že faktura může přijít se zpožděním. Ale to by měli odchytnout přes dohadné položky. Navíc to je pravidelný náklad, tak to vypadá, že nemají dobře nastavené procesy při sestavení účetní závěrky. Jestli jim to uteklo loni, můžou jim podobné věci utéct i letos. Pamatuju si dobře, že u dohadných položek předpokládali nízké riziko, a udělali jsme jen analytické testy pomocí údajů z minulých let? To mi teď připadá velmi slabé. Vidím tam spíš vysoké riziko. Budeme se muset k těm dohadným položkám vrátit a dotestovat je detailněji.

Uf, to jsi mi neudělala radost. Ale chápu, navíc ono to možná nebylo tak úplně neúmyslné. Finanční říkal, že letos mají nečekaně dobrý výsledek, a tak mu nevadí pár položek navíc v nákladech.

No to mne znervózňuje ještě víc. To už se dostáváme do oblasti případných podvodů. To by možná i ta investiční faktura v nákladech nemusela být náhoda. Začínám uvažovat, zda celkové riziko na nákladech nepřehodnotit na vysoké, a až budeme dělat ten opakovaný test, tak vybrat přiměřeně větší vzorek. Ještě se nad tím zamyslím.

Hugo a Sally se baví o vyhodnocení nesprávnosti

3. Dopad na účetní závěrku

Náklady zatím ponechme stranou, předpokládejme, že si to překontrolují, opraví, my uděláme nový test a tam žádnou chybu nezjistíme. Co tam máš dál?

No, jako vždy mají nedostatečnou opravnou položku k pohledávkám. Loni jsme to vyčíslili na chybějících 200 tisíc, letos to vyšlo na 220 tisíc. Takže rozdíl do hospodářského výsledku je jen 20 tisíc. To je zanedbatelná částka, tu bych neřešil.

Neřešil? A co chyba v rozvaze v aktivech? A vlastní kapitál? Tam přeci máme chybu celých 220 tisíc. To už je skoro půlka materiality.

No to jo. Ale já myslel, že nám jde hlavně o hospodářský výsledek, ne?

To taky, ale stejně tak musíme vyhodnocovat i chyby v rozvaze. Ve vlastním kapitálu se kumulují chyby minulých let i běžného roku. Vlastní kapitál je obvykle stejně důležitý, někdy i důležitější než hospodářský výsledek běžného roku. Co k tomu říkal finanční ředitel?

Totéž co loni. Že si prostě myslí, že daňová opravná položka, co dělají, stačí. Sice většina z těch loňských starých pohledávek stále není zaplacená, ale prý věří obchodnímu řediteli, že je nakonec vymůžou. Rozhodně prý nehodlá tvořit účetní opravné položky, když je nemůže uplatnit daňově.

Moment, oni jsou dlouhodobě v zisku a účtují o odložené dani, ne? Tak to znamená, že pokud by proúčtovali účetní opravnou položku, jak chceme, tak se zároveň bude účtovat i odložená daň. Nezapomněl jsi započítat do nesprávnosti též tenhle daňový efekt?

Aha, tak teď už chápu ten loňský výpočet. Vrtalo mi hlavou, proč tam počítáme daň, když to je účetní opravná položka, jejíž tvorba není daňově uznatelná. Naštěstí jsem to letos udělal stejně jako loni a k těm 220 tisícům tam je vyčíslená daň 42 tisíc. Takže čistá chyba na rozvaze je pouze necelých 180 tisíc.

OK. To zní rozumně. Každopádně očekávám, že v téhle věci s finančním ředitelem nehneme. Zapiš to do přehledu celkových neopravených nesprávností.

Hugo a Sally se baví o vyhodnocení nesprávností

4. Finální vyhodnocení

Tak jsem mluvila s finančním ředitelem. Ty náklady překontrolují a komplet opraví během víkendu. V pondělí můžeš udělat ten opakovaný test. Věřme, že při něm nic nezjistíme. Pak bychom ohledně nákladů neměli na seznamu nesprávností nic. Tím pádem by nám tam zůstala jen ta opravná položka k pohledávkám, netto necelých 180 tisíc.

Ještě mám inventurní rozdíl na zásobách asi tři tisíce. Inventura byla udělaná velmi precizně, byl jsem tu na Silvestra. Evidenci zásob vedou průběžně dobře, mají kvalitní systém, proto je i inventurní rozdíl malý. Loni to bylo podobné. Oni to vždycky odúčtují jako běžnou spotřebu až na začátku nového roku. Mám to tam taky připsat jako chybu?

Nemusíš. Jestli jsi zdokumentoval to, co jsi mi právě pověděl, tak to můžeme brát jako zcela nepodstatnou chybu a nezahrnovat ji do seznamu nesprávností, který budeme přikládat k prohlášení vedení.

Fajn. Takže tam bude jen těch 180 tisíc opravných položek. Mimochodem, to mi docela leží v hlavě. Jak to, že to vlastně finanční ředitel může podepsat? Vždyť říkal, že s tou opravnou položkou nesouhlasí. Jak může najednou podepsat v prohlášení, že to je chyba? Vždyť si bude odporovat, ne?

Hele, že on to na tebe takhle zkoušel? Stejně to zkoušel loni i na mne.

A cos mu na to řekla?

Že já po něm nechci, aby potvrdil, že to je nesprávnost. Ať tam klidně připiše, že to je náš názor, se kterým on nesouhlasí. Ale musí mi potvrdit, že 180 tisíc nepovažuje za materiální nesprávnost. To je to klíčové, na čem se musíme shodnout, pokud máme vydat čistý výrok.

Aha. Už chápu, proč auditorský standard požaduje, aby součástí prohlášení vedení byl seznam neopravených nesprávností. A co kdyby tu opravnou položku proučtovali? Musím i tehdy do prohlášení dávat prázdný seznam, abych dodržel standard? To mi nedává moc smysl.

Taky že to smysl nedává. Když nemáš žádné neproučtované nesprávnosti, tak žádný prázdný seznam přikládat nemusíš. Ani tu nesprávnost z inventur ve výši tří tisíc, protože tu považujeme za zcela nepodstatnou.